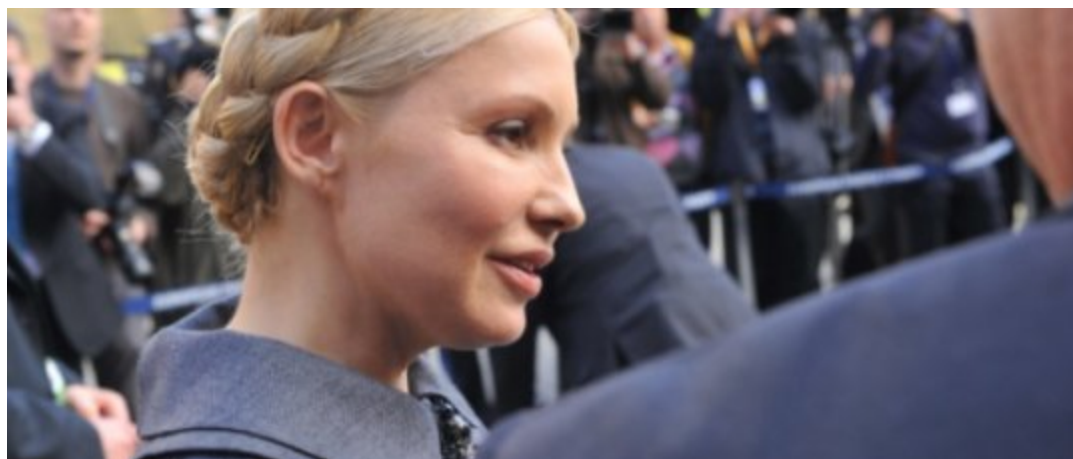

Dariusz Mączarz: Jarmark na Chreszczatyku

Trzymam kciuki za rozkrzyczaną i rozemocjonowaną atmosferę demokracji w stolicy Ukrainy, tak różną od spokojnej i przewidywalnej aury Moskwy i Mińska

Sierpniowy dzień na Chreszczatyku, głównej ulicy trzymilionowego Kijowa zamienianej w weekendy w deptak. Po Majdanie Niezależności spacerują turyści i kijowianie w jarmarcznej atmosferze budek z lodami, maskotek pozujących do zdjęć i stoisk z podróbkami markowych koszulek. Niemal w tym samym miejscu gdzie stała scena z liderami pomarańczowej rewolucji trwa zabawa z logo UEFA EURO 2012. W tym samym czasie kilkaset metrów dalej, przy sądzie peczerskim, znajduje się epicentrum największego politycznego sporu nad Dnieprem od 2004 r.

Jeden ze sponsorów EURO 2012 reklamuje swoją najnowszą kolekcję samochodów. Przed sceną z młodymi hostessami tańczącymi w rytm hitów Rihanny i Lady Gagi stoi kilkaset osób wpatrujących się w dyskotekowe ruchy dziewczyn. Obok można zrobić zdjęcie ze Sławkiem i Slavko- maskotkami EURO 2012 w Polsce i na Ukrainie. Sympatyczni skądinąd bracia budzą niemal takie samo zainteresowanie co lśniące samochody z logo piłkarskiego turnieju. Najtańsze modele kosztują prawie 200-krotność pensji przeciętnego Ukraińca. Ale to Kijów: na pięć samochodów na ulicy przypada jeden najnowszy mercedes, dwie limitowane wersje bentleya, suv ze stajni chryslera i stara dobra łada.

Przed sądem, gdzie odbywają się przesłuchania Juli Tymoszenko, kilkaset zwolenników byłej premier rozbiło namioty. Ktoś wręcza ulotki zachęcające do przyścia pod sąd i uczestnictwa w codziennej akcji protestacyjnej "Wstań Ukraino". Spory między przechodniami, płomienne przemowy i dyskusje zagłuszane są co kilka minut puszczanymi z głośników patriotycznymi i partyjnymi piosenkami Batkiwszczyzny. Na transparentach wpisane są hasła "Tylko Julia Tymoszenko może uratować Ukrainę od kryminalnej okupacji". Młodzi ludzie z młodzieżówki rozlepiają naklejki z Wiktorem Janukowyczem, który w pozie Uncle Sama grozi "Łucenko, Tymoszenko, jutro TY!". Przechodząca kobieta zrywa nalepkę i wdeptuje ją w ziemię. Mówca przemawiający do mikrofonu wyciąga gitarę i intonuje pieśń. Sam proces, w który w charakterze świadków pojawiają się główni politycy Ukrainy wygląda równie barwnie.

Prokuratura generalna Ukrainy wszczęła postępowanie wobec Juli Tymoszenko za złamanie prawa przy zawieraniu kontraktów cenowych w sprawie gazu z Rosją w 2009 r. Jednak aresztowanie liderki opozycji w

sierpniu było zaskoczeniem dla wielu. Sytuacja gospodarcza na Ukrainie jest daleka od optymizmu. Dodatkowo nastroje społeczne i notowania Partii Regionów popsuły podwyżki opłat komunalnych. Rozprawa z opozycją z pewnością nie przysporzy rządzącym dodatkowych punktów poparcia. Jednak władza oficjalnie rozlicza byłą ekipę za korupcję i nadużycia władzy. Warto dodać, że sama Partia Regionów daleka jest od transparentności. Wielu wskazuje na to, że rząd Azarowa i ekipa prezydenta Janukowycza przewyższa poprzednie ekipy w wykorzystywaniu styku państwa i wielkiego biznesu.

Trudno powiedzieć, jakie konsekwencje przyniesie koniec procesu Tymoszenko i Łucenki. Sądowe zwycięstwo nad główną liderką opozycji może oznaczać kolejny krok w stronę instalacji quasi - autorytarnego systemu znanego z czasów Kuczmy. Jeszcze bardziej prawdopodobne jest to, że wyrok okaże się polityczną bombą, której skutki dzisiaj trudno przewidzieć. Juli Tymoszenko grozi nawet 10 lat więzienia.

Lubię jarmarczną, prząśną demokrację na Ukrainie i nieprzewidywalność politycznej sytuacji w Kijowie. Być może to spadek po kulturze politycznej Rzeczypospolitej Obojga Narodów zbliża temperamenty Polaków i Ukraińców i wyróżnia Ukrainę na tle postsowieckich republik. Po pomarańczowej rewolucji wielu komentatorów powtarzało, że zmiany w społeczeństwie i establishmencie wykluczają powrót do systemu prezydenta Kuczmy. Oby okazało się to prawdą. Trzymam kciuki za rozkrzyczaną i rozemocjonowaną atmosferę demokracji w stolicy Ukrainy, tak różną od spokojnej i przewidywalnej aury Moskwy i Mińska.

Dariusz Mączarz

